



JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Vihapuhe uhkana demokratialle?

KATSE-seminaari 21.4.2021, Kansainvälisten suhteiden tutkimuksen seura

Reeta Pöyhkäri, tutkijatohdori, YTT, Jyväskylän yliopisto

Reeta Pöyhkäri • Paula Haara • Pentti Raittila

VIHA- POUHE

Sananvapautta kaventamassa

The Assault on Journalism

Building Knowledge to Protect
Freedom of Expression

Edited by the Editors and Media Editors

kosmos.com

VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

Aleksi Knuutila, Heidi Kosonen, Tuulia Saresma,
Paula Haara, Reeta Pöyhkäri

Viha vallassa: Vihapuheen vaikutukset yhteiskunnalliseen päätöksentekoon



Suomen eduskunta

Suomen turvallisuus- ja sisäministeriön julkaisu 2018:23

Sanat ovat tekoja
Vihapuheen ja
nettikiusaamisen vastaisten
toimien tehostaminen



Muutos: vihapuheen kohteet

Vihapuhe on historiallisesti liitetty lähinnä nimityihin vähemmistöihin, syrjittyn asemaan yhteiskunnassa ja näiden hierarkioiden ylläpitoon

→ Viime vuosina on nähty, että julkista (puhelyvaltaa käyttävät voivat olla vihapuheen ja muiden esim. verkkohyökkäysten kohteina

→ Uusi huolenaihe: erityisesti virkamiehet, oikeuslaitos, poliisi, toimittajat, tutkijat, politiikan toimijat, muut kansalaistoimijat ovat säännöllisesti vihapuheen kohteina (vrt. Sanat ovat tekoja 2019)

→ Julkisen keskustelun mukaan 2019 eduskuntavaalien ja eurovaalien aikaan ehdokkaisiin kohdistettiin ennennäkemätön määrä väkivallan uhkaa julkisilla paikoilla ja internetissä; myös tuore NATO:n raportti

Vihapuheen tavoitteena on aiempaa selkeämmin vaikuttaa julkiseen keskusteluun ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon.

→ Ketkä vielä hakeutuvat luottamustehtäviin? Ketkä osallistuvat julkiseen keskusteluun?

Mitkä asiat ja näkökulmat saavat näkyvyyttä? Suorat vaikutukset päätöksentekoon tai esimerkiksi oikeuslaitoksen tai virkavallan toimintaan?



Mitä vihapuhe ei ole?

- ... aina vihaista tai muuten näkyvän tunteikasta puhetta
- ... ilmaus joka yksinomaan pahoittaa toisen mielen
- ... poliittista loukkaantumista tai marttyyriutta
- ... sananvapauteen kuuluvaa liioittelua ja provokaatiota
- ... kritiikkiä tai erimielisyyttä esimerkiksi viranhaltijan tai poliitikon toiminnasta tehtävässään
- ... kärjekkästä keskustelua yhteiskunnallisesti tärkeästä ja ajankohtaisesta aiheesta
- ... aina rangaistavaa tai laitonta
- ... kaikenlaista mahdollista verkossa tapahtuvaa toimintaa (vrt. terrorismi, radikalismi)



Yleiset ihmisoikeudet (mm. YK 1948 / 1966)

- **Kaikilla** on oikeus mm. sananvapauteen, yhdenvertaisuuteen, henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja turvallisuuteen
- Yleiset ihmisoikeudet koskevat siis kaikkia, ilman rajoituksia tai erontekoja. Yhdenvertaisuuden ajatus, samoin kuin demokratian toteutuminen, pohjaa näihin periaatteisiin.
- Paitsi yleismaailmallisissa kansainvälisissä sopimuksissa ja oikeuksissa, joihin useimmat valtiot ovat sitoutuneet, myös esim. eurooppalaisella ja kansallisella tasolla turvataan näitä oikeuksia mm. perusoikeuslainsäädännössä ja muussa lainsäädännössä.
- Vihapuhe ilmionä liittyy erityisesti sananvapauteen, mutta myös muihin perustaviin oikeuksiin, kuten yhdenvertaisuus, tasa-arvo, syrjimättömyys, henkilökohtainen koskemattomuus ja turvallisuus. Näitä on punnittava suhteessa toisiinsa.
- Sananvapaus mahdollistaa myös vihapuheen, mutta tyypillisesti vihapuhe on muita oikeuksia loukkaavaa sananvapauden väärinkäyttöä. Pahimmillaan vihapuhe voi täyttää rangaistavan teon tunnusmerkit, eli olla rikos.



Mikä vihapuhe?

“Vihapuhetta ovat kaikki sellaiset ilmaisumuodot, jotka levittävät, lietsovat, edistävät tai oikeuttavat etnistä vihaa, ulkomaalaisvastaisuutta, antisemiittisiä tai muuta vihaa, joka pohjaa *suvaitsemattomuuteen*.” (Euroopan neuvoston ministerikomitea 1997)

Uhkaa (esim. kehottaa väkivaltaan), solvaa (valheellinen tieto tai vihaus loukkaamistarkoituksessa) tai panettelee (kaikki X:t ovat raiskaajia) jotakin ihmisryhmää tai henkilöä esimerkiksi **rodun, ihonvärin, syntyperän, kansallisen tai etnisen alkuperän, uskonnon tai vakauimuksen, seksuaalisen suuntautumisen tai vammaisuuden perusteella taikka niihin rinnastettavalla muulla perusteella.**

Voi olla rangaistavaa vihapuhetta eli viharikos (rikoslaki)	Voi olla laitonta vihapuhetta eli kiellettyä häirintää (yhdenvertaisuuslaki, tasa-arvolaki): henkilön ominaisuudesta johtuen luodaan halventava tai nöyryyttävä taikka häntä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri	Arkipuheen määritelmä laajempi (keskustelukulttuuri). Suuri osa tällaisesta kielenkäytöstä kuuluu sananvapauden piiriin. Laaja sananvapaus: oikeus herättää huolta ja loukatakin. Sisällöt jotka lietsovat suvaitsemattomuutta, halveksuntaa ja jopa vihaa tai loukkaavat ihmisarvoa eivät nauti sananvapauden suoja.
--	--	---



Paljonko on internetin ja sosiaalisen median syytä?

Vihapuhe ei ole uusi ilmiö, mutta se on nykyisin näkyvämpää ja sen tuottaminen on verkossa helppoa.

Vihapuhe on kuitenkin yleistä verkon ulkopuolella.

Sidoksissa yhteiskunnassa oleviin ristiriitoihin ja ilmapiiriin. Yhteiskunnallinen tilanne nyt?

- Keskustelukulttuurin koveneminen, vastakkainasettelulle perustuvan populismin valtavirtaistuminen ja näkemysten polarisoituminen, poliittikan henkilöityminen, medioituminen, mediakohut, väestön moninaisuus, taloudellinen tilanne, kokemukset tulevaisuuden epävarmuudesta, kilpailuyhteiskunta, kansalaisten tyytymättömyys politiikkaan
- Pelko, epävarmuus, ennakkoluuloisuus, vihollisen tarve, kuulluksi tulemisen tarve, tarve saada asioille selitys?
 - Monet kokevat äänensä jäävän kuulumattomiin -> Tämän kokemuksen populismi ja muut liikkeet valjastavat käyttöönsä
 - Vihapuhe värvää helposti mukaansa sivullisia, huolestuneita ja epävarmoja; esim. salaliittoteoriat
 - Silti; vihapuhetta on aina ollut, eikä se siinä mielessä ole sidottua vain tiettyyn aikakauteen

Digitaalinen media vahvistaa vihapuhetta ja uhkailua

- ✓ Sisältöjen levittäminen on helppoa - Voi tavoittaa suurenkin yleisön, hyvässä ja pahassa
- ✓ Anonymiteetti, kasvottomuus; viestien pitkä säilyvyys
- ✓ Palaute on välitöntä, harkinta pettää, keskustelutyylit netissä - mutta tappouhkaus on uhkaus netissäkin.
- ✓ Epäselvyydet verkkoalustojen roolista ja vastuista: vihan salliminen on myös kannattavaa bisnestä



Vihapuhe poliittisessa puheessa

Poliittisessa kielenkäytössä vihapuhetta on ollut aina. Vihapuhe on poliittinen vaikuttamis- ja painostuskeino.

- Tietyt valtarakenteen ja yhteiskuntajärjestyksen ylläpitäminen
- Vastustajan leimaaminen, uhkakuvien luominen: me-muut, viholliskuvien luominen ja erojen korostaminen, vastapuolen moraalin kyseenalaistaminen, faktojen vääristely ja valikoiva esittäminen
- Oman viiteryhmän vahvistaminen, vastustajan heikentäminen ja kyseenalaistaminen
- Viholliskuville rakentuva yhteisöllisyys: närkästyksen ruokkiminen keinona saada kannattajat liikkeelle
- Tunteisiin vetoava retorikka
- Hyökkäävä puhetyyli
- Suomalainen poliittinen keskustelukulttuuri erityisen kehittymätöntä sietämään aitoa erimielisyyttä, debattia?

Politiikon syyllistyminen vihapuheeseen tai jopa viharikokseen on erityisen haitallista: vaikutusvaltainen asema, laajat levityskanavat, viestin uskottavuus ja sen kerrannaisvaikutukset



Viha vallassa: Vihapuheen vaikutukset yhteiskunnalliseen päätöksentekoon

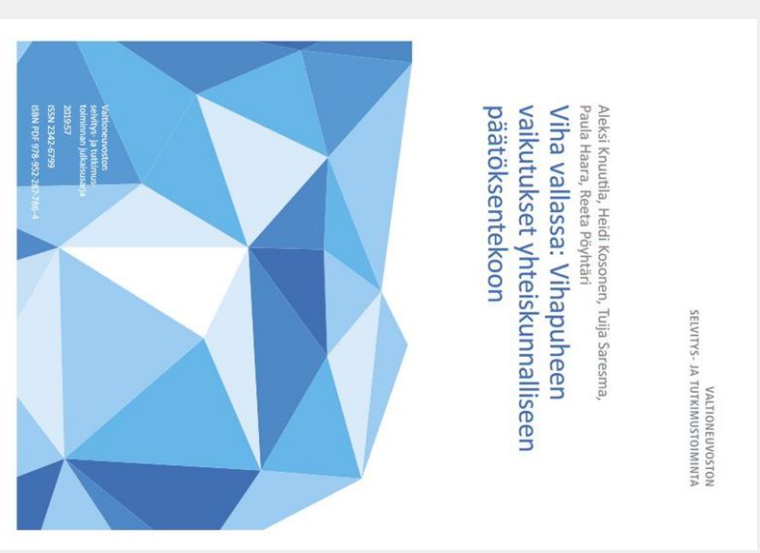
Valtioneuvoston Selvitys- ja Tutkimustoiminnan rahoittama hanke 2019

Tutkittiin erityisesti päättäjiä luottamus- tai virkatehtäviin liittyvää vihapuhetta

Tavoite:

- Arvioida vihapuheen laajuutta ja vaikutuksia
- Selvittää saatavilla olevan tuen ja työkalujen riittävyttä
- Selvittää millaiset tahot päättäjiin kohdistuvaa vihapuhetta tuottavat
- Tuottaa toimenpide-ehdotukset vihapuheen ehkäisemiseksi ja siltä suojautumiseksi

- <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161812>





Tutkimusaineisto

Kuntiin ja eduskuntaan lähetetty kysely huhti-toukokuussa 2019

- Kysymykset rajattiin koskemaan sellaista vihapuhetta, joka liittyy vastaajien luottamus- tai virkatehtäviin
- Kyselyssä määriteltiin vihapuhe: Käyttäytymistä tai puhetta, joka
 - Luo halventavaa tai uhkaavaa ilmapiiriä; JA
 - liittyy henkilön henkilökohtaisiin ominaisuuksiin (sukupuoli, kieli, etnisyys tms.) *tai* on suvaitsemattomuuden motivoimaa

Teemahaastattelut päättäjiille ja vihapuheen asiantuntijoille

Twitter-aineisto: päättäjiin kohdistetut vihamieliset viestit

- 2019 eduskuntavaalien ja EU-parlamenttivaalien ehdokkaiden sekä edellisen kauden kansanedustajien ja EU-parlamenttiedustajien Twitter-tilit

Kysely 1 393 vastaajaa

Teemahaastattelut 14 kpl

Twitter-aineisto 1260 tiliä,
noin 375 000 viestiä



Vihapuheen yleisyys ja ilmenemismuodot

34% kuntapäätäjistä (N=1307) ollut häirinnän tai vihapuheen kohteena virka- tai luottamustehtävien takia (eduskunta N=86, 45%)

14% kuntapäätäjistä: Läheinen ollut häirinnän tai vihapuheen kohteena virka- tai luottamustehtävien takia (eduskunta lähes sama luku)

2/3 kuntapäätäjistä arvioi vihapuheen lisääntyneen julkisessa keskustelussa tai julkisessa tilassa viime vuosina.

Yleisin tapahtumapaikka: julkiset viestit internetissä (etenkin Facebook); myös mm. julkisella paikalla, sähköpostitse

→ Vertailua: vähemmistöt 46-61 % (OM 2017); toimittajista noin 30%, mutta jopa 53% useammin kuin kerran 6kk (Hiltunen 2017); tutkijat toisinaan/usein 27% (TENK 2015); tuomarit 66 % (vihapuhe, uhkailu: harvoin, silloin tällöin, usein, 2019), noin 100 kokenut maalittamista; syyttäjät 40 % epäasiallinen käytös (2018) ; AKAVA 2021: väärän tiedon levittäminen 62%, epäasiallinen vaikuttaminen 41%, uhkailu 26%

- ”vähättelyä, arvostelua ja halveksuntaa sukupuoleni vuoksi (sukupuolista häirintää, työttelyä jne.)”
- ”valheellisten tietojen levittelyä”
- ”kirstytyksen yritystä ja uhkailua, epäasiallista kielenkäyttöä ja pitkäkestoista häirintää”
- ”nimettömiä puhelinsoittoja ja uhkaavaa käyttäytymistä kunnanvirastossa”
- ”solvaamista vaaliteltoilla ja ravintoloissa”
- ”kunnanhallituksessa: haukkumista, naljailua, koko ryhmälle haukkumista”



Vihapuheen määrä ja laatu muissa Pohjoismaissa

	Politiikat	Toimittajat	Muut julkiset	Vihapuheen laatu	Aiheet	Seuraukset
Ruotsi	Noin 30 % kokenut vihapuhetta (2018); erityisesti nuoret, naiset (jopa 70%), aktiiviset, suurkaupunkien valtuutetut	Noin 31% uhkailua (2016); Vihamieliset kommentit: 72% naiset/80% miehet	19% julkiseen keskusteluun osallistuvista; viikoittain osallistuvista 36% (2018)	uhka, väkivalta, ahdistelu, seksuaalinen ahdistelu; erityisesti sosiaalinen media	sukupuoli, tasa-arvo/feminismi, maahanmuutto, integraatio, rasismi --Tekijöiden arvellaan olevan ääri-näkemyksen edustajia, pääasiassa ääri-oikeiston.	Itsesensuuri, aiheiden välttely, pelko, jättäytyminen pois tehtävästä; 25% kaikista valtuutetuista, 42% vihapuhetta kohdanneista valtuutetuista
Norja	39% vihapuhe, 13 % uhkaukset (2019); erityisesti nuoret, pohjoinen	43/44 % vihapuhe, 25% uhkaa (2015); erit. nuoret naiset		-ii-	-ii-	Itsesensuuri, aiheiden välttely, pelko, jättäytyminen pois tehtävästä
Tanska	50/60 % kansanedustajista (2016/2014 nettivihaja); tappouhkaus 30%	Tutkimus-tuloksia siitä, että toimittajat kokevat sananvapauden uhkaa ja pidättyvät kirjoitta-masta (50%/2020)		-ii-	Tekijöiden arvioidaan olevan muslimitaustaisia ja äärioikeisto.	40% verkkokeskustelijoista jättänyt ilmaisemata mielipiteensä; 50% poliitikoista

Lähteet mm.: Ruotsi, hallituksen selonteko:

<https://www.regeringen.se/4a5758/contentassets/bf357b92128040828c598105a042bb30/till-det-fria-ordets-forsvar.pdf>; Norja,

ministeriön selvitys: <https://bufdir.no/Bibliotek/Dokumentside/?docId=BUF00004938>; Tanska, Sananvapauskomission raportti:

https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2020/betaenkning_nr_1573_2020_del_2.pdf



Keneen vihapuhe kohdistuu? Näkyvyys ja sukupuoli vaikuttavat kohdentumiseen

Sukupuolten väliset erot kuntapäätäjien vihakokemuksissa

Kunnanvaltuutetuista vihapuheen uhreiksi ovat joutuneet varsinkin suurten kaupunkien poliitikot, naiset ja näkyvissä asemissa olevat, kuten kunnanjohtajat ja kunnanhallitusten puheenjohtajat.

Vihapuhetta kohdistuu naispäättäjiin, seksuaalivähemmistöihin, rodullistettuihin, ruotsinkielisiin.

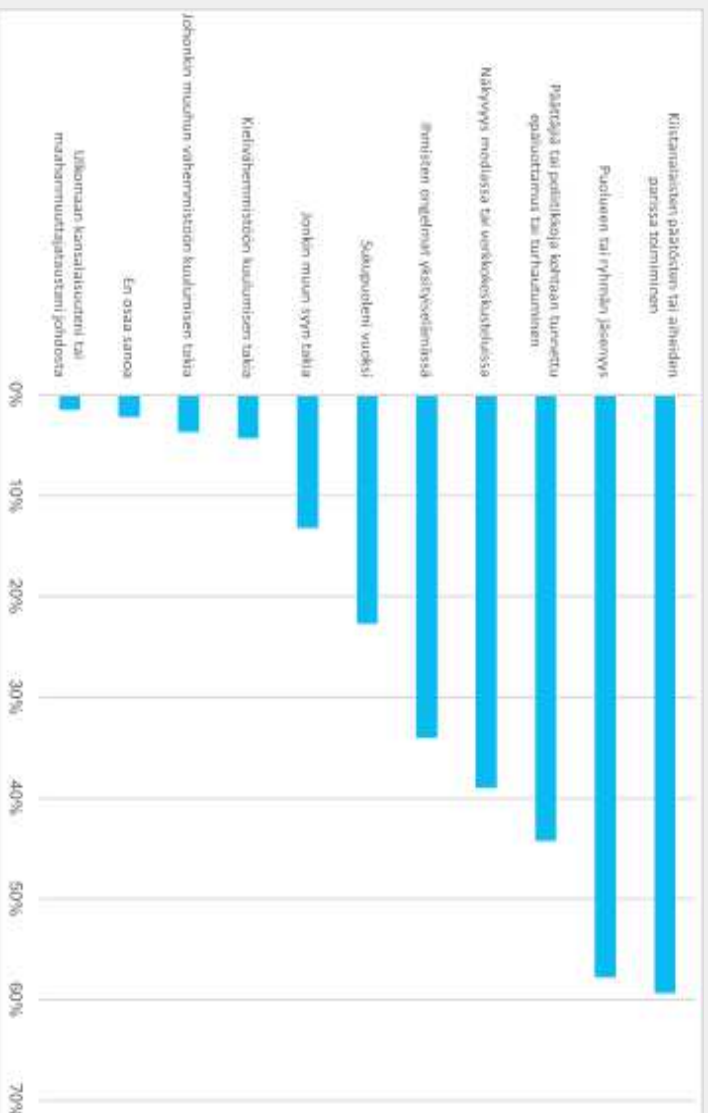
Yksittäisten kuntien väliset erot näyttävät kyselyn perusteella suurilta: vihapuhetta koetaan enemmän suurissa ja kaupunkimaisissa kunnissa, mutta eroja on myös yksittäisten kuntien välillä.

	Miehet (n=670)	Naiset (n=572)
Itse ollut kohteena	28% (±3.4%)	42% (±4.0%)
Läheiset olleet kohteena	14% (±2.6%)	14% (±2.9%)
Halventaminen tai solvaaminen	20% (±3.0%)	34% (±3.9%)
Uhkaaminen	10% (±2.3%)	18% (±3.2%)
Vihamielisyys ryhmiä kohtaan	10% (±2.3%)	20% (±3.3%)



Häirinnän tai vihapuheen kohteeksi joutumisen syyt

Vihapuhetta kokeneiden kuntapäätäjien arvio syistä sille, että he ovat olleet vihapuheen kohteena (N=462)



- Häirintä alkoi erään **kaavoitusprosessin** aikana”
- “Ilmastomuutos, maahanmuutto ym. **tunteita herättävät aiheet**”
- “**Ymmärtämättömyys** päätöksenteon ‘hitaudesta’... myös päätöksentekijöillä on usein väärä kuva toiminnasta ja sen vaatimuksista valmistelusta toteutukseen.”
- “Jos en ole virkamiesten kanssa samaa mieltä ja esitän poikkeavia päätösesityksiä minut tuomitaan hankalaksi, Puhenejohtaja ei aina oikein anna edes puheenvuoroa.”
- “Kun päätöksenteosta ja perusteista **kirjoittaa julkisesti** ja tekee yhteistyötä ‘väärin’ poliitikkojen kanssa, saa osakseen häirintää.”



Vihapuhe heijastaa poliittista vastakkainasettelua

”puolueen mollaaminen arvoperustan, kristillisyyden takia. Uskontoa syrjitään nykyään.”

”**Vihreisiin kohdistuvaa solvausta** (sanallista ja kuvallista) esiintyi mm. Facebook-postausteni ja -mainosteni yhteydessä eduskuntavaalikampanjassani. Myös toritapahtumissa esiintyi lähes solvaavaa puhetta Vihreitä kohtaan.”

”Olen kohdannut ainoastaan ”vihapuhetta” ja uhkailua muilta kaupunginvaltuutetuilta (SDP, Vasemmistoliitto sekä Kokoomus) **liittyen Perussuomalaisuuteeni!**”

”Tätä [tehtyjä päätöksiä] ei kaikki, etenkin vähemmistönä vaikuttava paikallinen Kokoomus-puolue kykene mukisematta niellemään, vaan osa kirjoittelee paikallislehdissä osin harhaanjohtavia artikkeleita ja osa myös fb-palstoilla **syttään keskustalaisia** sopuillaumaksi, tyhmäksi ja järjestömiksi.”



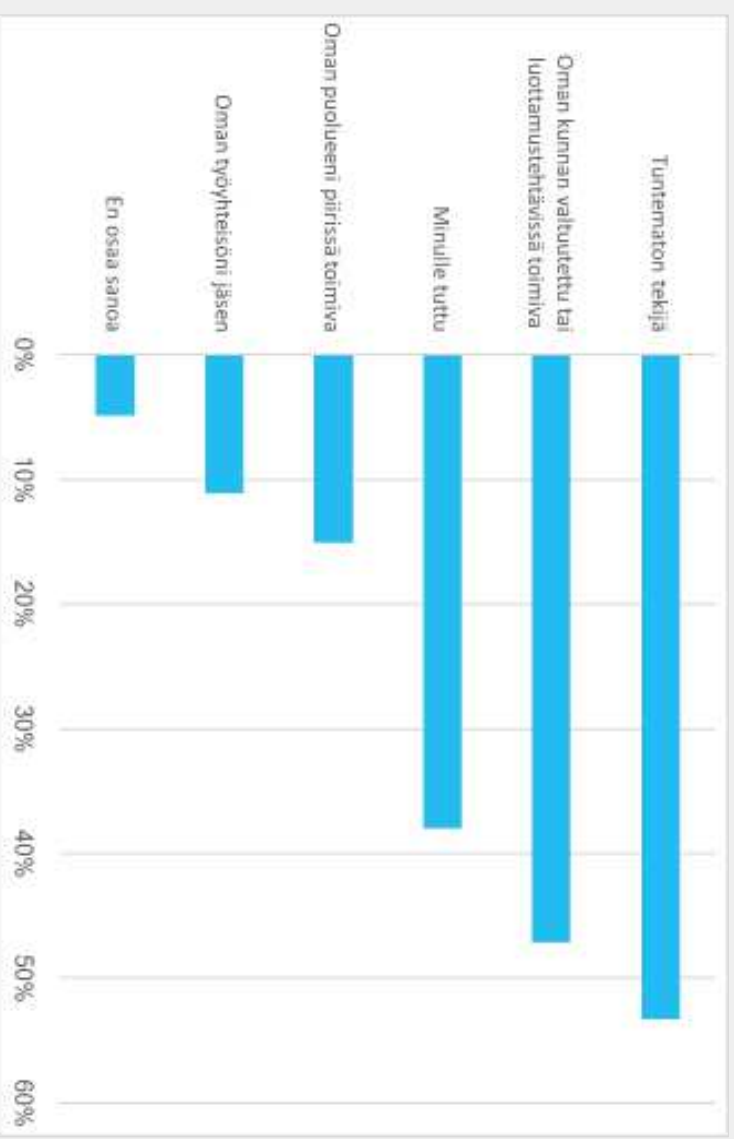
Tekijät?

Kuntapäättäjien kohtaama vihapuhe sekä tavoitteellista toimintaa että spontaania käytöstä.

Usein vihapuheen tuottajista ei tiedetä juuri mitään.

Lähes puolet vihapuhetta kohdanneista kuntavastaajista oli kokenut sitä oman kunnan luottamustehtävissä toimivien taholta.

**Mitkä vaihtoehdot kuvaavat vihapuheen tekijöitä?
Vastaajina vihapuheen kohteena olleet kuntapäättäjät (N=450)**





Vihapuheen vaikutukset

- Vähentää motivaatiota osallistua julkiseen keskusteluun (42 % kuntapäätäjistä)
 - Saa luopumaan poliitikasta tai harkitsemaan sitä
 - Heikentää luottamusta tuntemattomiin ihmisiin (noiriin puolet)
 - Heikentää yleistä turvallisuudentunnetta (41 %)
 - Vaikutus voi olla epäsuora: Jo pelkkä vihapuheen uhka vähentää luottamusta tuntemattomiin ihmisiin sekä halua osallistua julkiseen keskusteluun
 - Vaikutukset voivat olla myös myönteisiä: lisää halua vaikuttaa kiistanalaisiin asioihin (erityisesti perussuomalaiset)
 - Kuntaliiton kysely: vaikuttaako häirintä ja uhkailu halukkuuteen lähteä kunnallisvaaliehdokkaaksi? Vaikuttaa, Yht. 49%, miehet 41 %, naiset 57%. (HS 31.1.2021)
- “Jouduin jäämään sairauslomalle muutamaksi viikoksi julkisen mustamaalaamisen vuoksi. Sama jatkunee tulevaisuudessa. Nyt olen vahvempi, enkä usko masentuvani, mutta inho muita ihmisiä kohtaan syvenee enkä luota enää tämän yhteiskunnan oikeudenmukaisuuteen.”
 - “Inget direkt, mera en känsla av att nånting skulle KUNNA hända.”
 - “Koko ‘vihapuhe’-termi mielestäni tuo mieleen lähinnä joitain ammatikseen mielensä pahoittavia, enkä oikein ymmärrä miten se edes teoriassa voisi vaikuttaa joihinkin elämän osa-alueisiin.”



Vaientava vaikutus

”Osallistumiseni julkiseen keskusteluun kristilliseltä arvopohjalta on huomattavasti heikentynyt yleisen kielteisen asenneilmapiirin ja ennalta tiedetyn vastakkainasettelun vuoksi.”

”Sinänsä en ole ihminen, johon helposti kohdistetaan vihapuhetta. Kuitenkin tieto, että tiettyihin teemoihin esim. translakiin ym. ilmastokeskustelu jne. kannanotot voivat johtaa maailittamiseen, vähentää halua osallistua julkiseen keskusteluun.”

”Somekirjoittelu on kauheaa. Mietin itse paljonkin, mihin haluan ottaa kantaa. Paikallisille facebookin porinapalstoille en kirjoita mitään.”

”Sananvapauden pitäisi olla loukkaamaton perusoikeus. Enemmänkin pelottaa sanaa mielipidettään vihapuheen puhujaksi leimaamisen pelossa.”

Tavallisista netinkäyttäjistä 60% arvioi keskustelukulttuurin huonontuneen, 25% ei halua osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun, koska pelkää muiden reaktioita (Yle, 2020)



Vihapuheen ongelmallisuus demokratiassa

- Luottamuksen rapauttaminen ja rapautuminen yhteiskunnassa
- Demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen kyseenalaistaminen: sananvapaus, mielipiteen vapaus, laillisuusperiaatteen toteuttaminen
- Avoimuusperiaatteen vaarantuminen
- Asemien horjuttaminen ja väärinkäyttö
- Keskustelun ja dialogin tyrehdyttäminen
- Itsesensuuri ja julkisuuden / julkisen osallistumisen välttely
- Asioiden kärjistyminen, polarisaatio
- Lisää yhteiskunnallista eriarvoistumista ja voi lisätä yleistä rauhattomuutta, lietsoa väkivaltaista ilmapiiriä ja syrjintää

... Vihapuheella rapautetaan demokratian perustuksia ja keskeisiä arvoja. Hyökkäämällä julkisessa asemassa toimivia kohtaan lähetetään myös viesti, että kuka tahansa voi joutua vihapuheen kohteeksi.

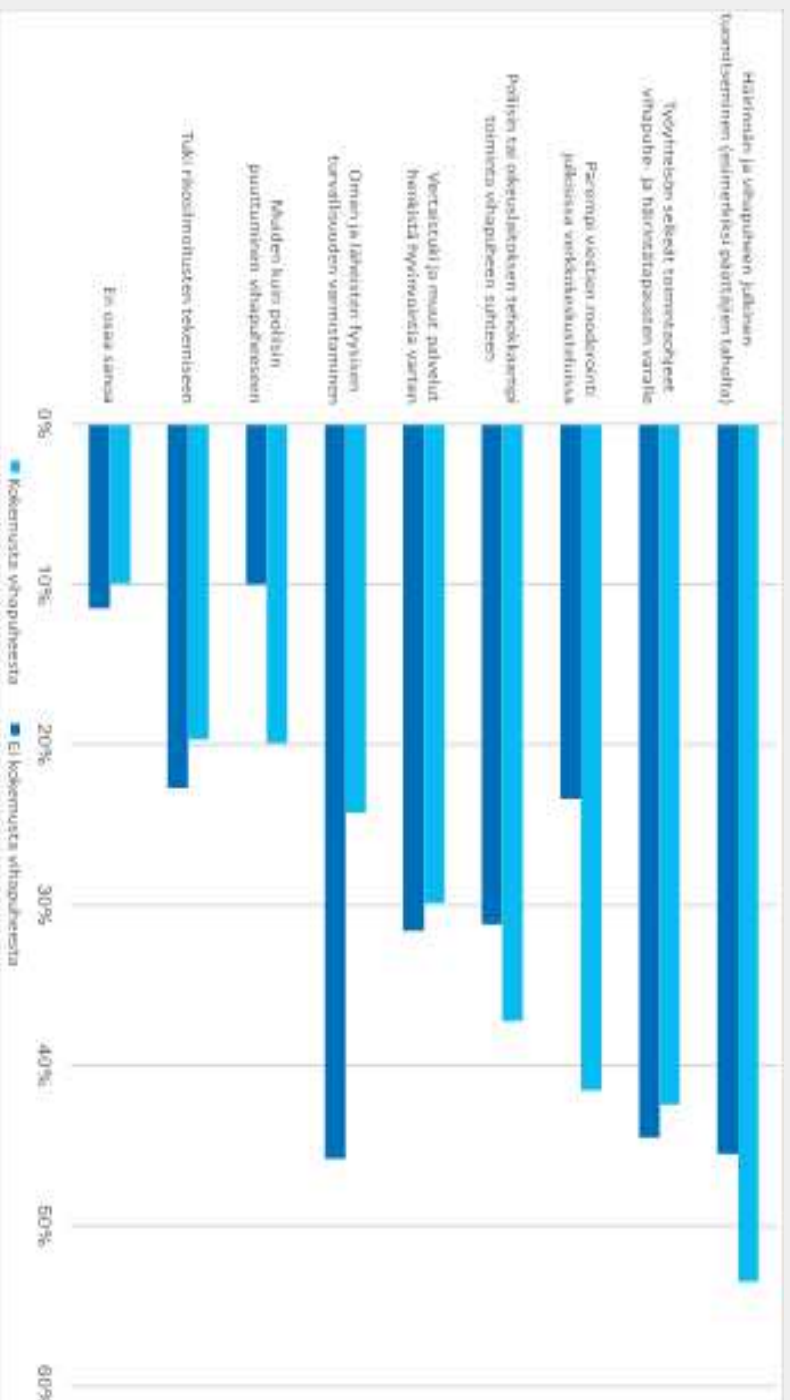


Minkälainen tuki tai toiminta olisi hyödyllisintä?

- Nykyiset vihapuheen vastaiset toimenpiteet koetaan riittämättömiksi. Etenkin vaaliehdokkaat ja kunnanvaltuutetut jäävät usein ilman tukea joutuessaan vihapuheen kohteiksi.
- Yhtenäiset toimintalinjat ja selkeät ohjeet: Kenen pitäisi olla vastuussa vihapuheen vastaisista toimista?
- Henkisen työsuojelun tarve
- Poliitikkojen vastuu “tukipuheesta”: vihapuheen julkinen tuomitseminen ja laajemmin puhe syrjintää vastaan
- Vihapuheen näkyväksi tekeminen ja kittäminen poliittisen järjestelmän sisältä



Kuntapäätäjien arvio siitä minkälainen tuki tai toiminta olisi heille hyödyllistä vihapuhetapauksissa: Julkinen tuomitseminen, toimintaohjeet, keskusteluiden moderointi netissä, poliisin/oikeuslaitoksen tehokkaampi toiminta, vertaisstuki, fyysinen turvallisuus





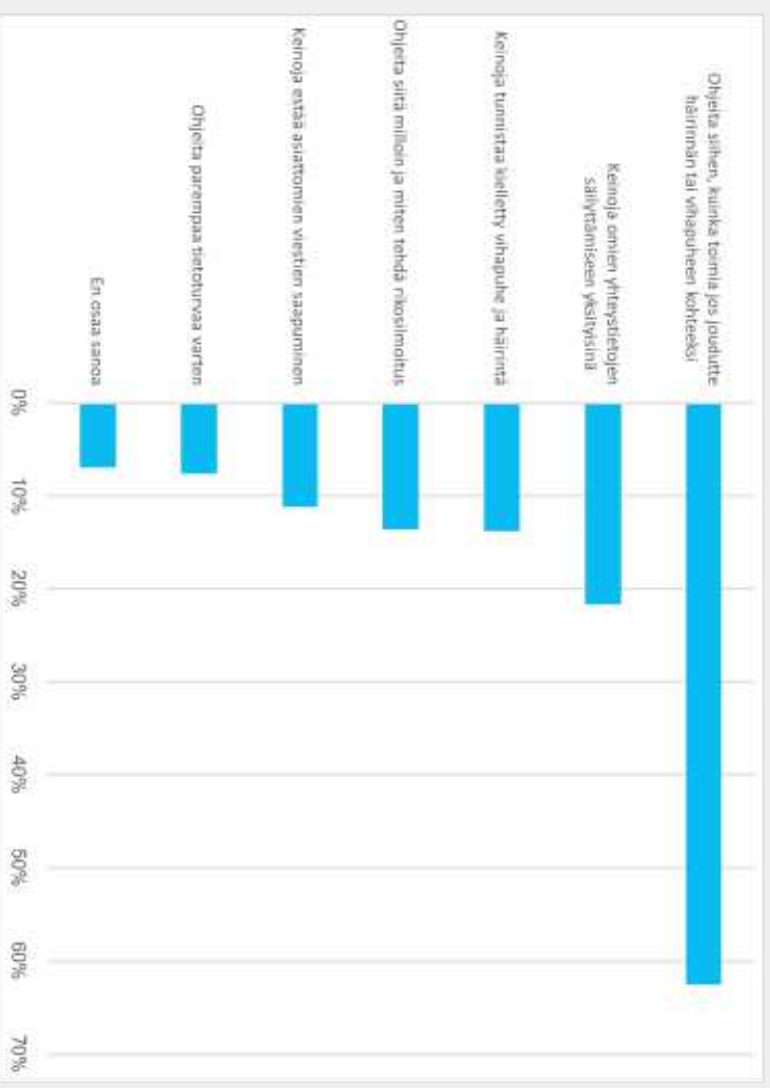
Minkälainen koulutus tai ohjeistus olisi hyödyllistä?

Kuntapäätäjien arvio siitä minkälainen vihapuheeseen liittyvä koulutus tai ohjeistus olisi heille hyödyllistä (N=1099)

Eduskunnan ja kuntien selkeät toimintaohjeet vihapuhe- ja häirintätapausten varalle.

Linjanvedot: Minkälainen puhe tai kritiikki ei kuulu normaaliin poliittiseen keskusteluun? Mitä viranhaltijan tulee sietää? Mistä tulee ilmoittaa?

Yksityisyys ja tietoturva





Suosituksset

1. Vahvempi arvojohtajuus ja vihapuheen tuomitseminen
2. Asiallisen puheen ja käytöksen määrittely poliittisessa toiminnassa
3. Vaaliehdokkaille ja kuntien luottamustehtävissä toimiville selkeämmät vastuutahot ja keinovalikoimat
4. Sosiaalisen median alustojen vastuunkanto
5. Poliitiikkaan vaikuttavan vihapuheen näkyväksi tekeminen



JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Kiitokset!